

„Obrátená Jenny“ – Letecká známka USA za milióny

„Obrátená Jenny“ je 24-centová poštová známka Spojených štátov vydaná 10. mája 1918. Na rozdiel od bežných známok je u spomínanej známky v strede vyobrazenie lietadla Curtiss JN-4HM vytlačené opačne. Je to jedna z najznámejších chybotlačí známok USA.

Pošta v USA sa rozhodla 15. mája 1918 spustiť svoju prvú pravidelnú leteckú linku medzi Washingtonom, D.C., Philadelphiou a New Yorkom. Suma za doručenie bežnej poštovej zásielky bola určená na 24 centov, čo bolo oveľa viac ako 3 centy za poštu prvej triedy v tom čase. Pre tento účel sa pošta rozhodla vydať novú známku. Znáмка, vytlačená v červenej a modrej farbe, zobrazovala dvojplášnik Curtiss Jenny JN-4HM, ktorý bol špeciálne upravený na doručovanie pošty. Autorkou návrhu známky bola Clair Aubrey Hustonová.

Návrh a tlač novej známky boli narychlo spracované a s tlačou sa začalo v priebehu niekoľkých dní. 2,1 milióna známok bolo vytlačených v hárkoch po 100 kusov. Znáмка bola tlačená v dvoch farbách, preto musel každý arch prejsť tlačiarenským strojom dvakrát. Tento proces tlače bol značným zdrojom chýb. Podľa dobových

informácií sa počas výroby známok našli a zničili najmenej tri chybné vytlačené archy. Jeden takýto arch však kontrole unikol a dostal sa do predaja.

Mnohí zberatelia v USA, z predošlých skúseností s dvojfázovou tlačou známok si boli vedomí možnosti reverznej tlače a tak navštívili miestne pošty, aby si kúpili nové známky. Pri kúpe si obzvlášť dávali pozor na chyby tlače.

14. mája 1918 si šiel William T. Robey na poštu kúpiť nové známky. Keď mu ich poštár priniesol a on uvidel arch známok s obrátenou tlačou skryl svoje nadšenie a kúpil si ho. Poštový úradník, ktorý predával chybný hárok, neskôr povedal, že si neuvedomil, že obrázok bol obrátený, pretože žiadne lietadlo ešte nikdy predtým nevidel.

Robey následne začal kontaktovať predajcov známok a novinárov, aby sa s nimi podelil o to, akú výnimočnú vec objavil. Čoskoro ho oslovili poštovní inšpektori so žiadosťou o odkúpenie chybného archu. Robey nakoniec arch, ktorý kúpil za 24 dolárov, predal za 15 000 dolárov obchodníkovi Eugenovi Kleinovi. Ten arch ďalej ponúkla na predaj. Nakoniec ho predal plukovníkovi Edwardovi Greenovi za 20 000 dolárov. Plukovník arch roztrhal a známky predával jednotlivo alebo vo štvorblokoch za neustále rastúce ceny. Podľa filatelistickej literatúry bolo zo 100 známok sedem stratených alebo ukradnutých. Niektoré boli poškodené v dôsledku nesprávnej manipulácie, vrátane jednej, ktorá skončila vo vysávači.

Ak sa dnes „Obrátená Jenny“ objaví v aukcii je to vždy významná udalosť. V novembri 2007 sa predal bezchybný, nepoškodený exemplár za 977 500 dolárov. V októbri 2005 sa štvorblok týchto známok predal na aukcii Roberta A. Siegela za 2,7 milióna dolárov.